

SURVEILLANCE BIJ WOONZORGCENTRA

RAPPORT WEEK 40 (GEGEVENS TOT EN MET 29 SEPTEMBER 2020)

Er zijn 814 woonzorgcentra (WZC) in het Vlaamse Gewest, 581 WZC (inclusief 8 Duitstalige WZC) in het Waalse Gewest en 147 WZC in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest¹. De COVID-19-gegevensverzameling in WZC, met behulp van verschillende online tools, begon op 18/03 in de Vlaamse WZC, op 20/03 in de Waalse en op 26/03 in de Brusselse en Duitstalige WZC. Registratie van de mortaliteit in WZC startte op 17/03.

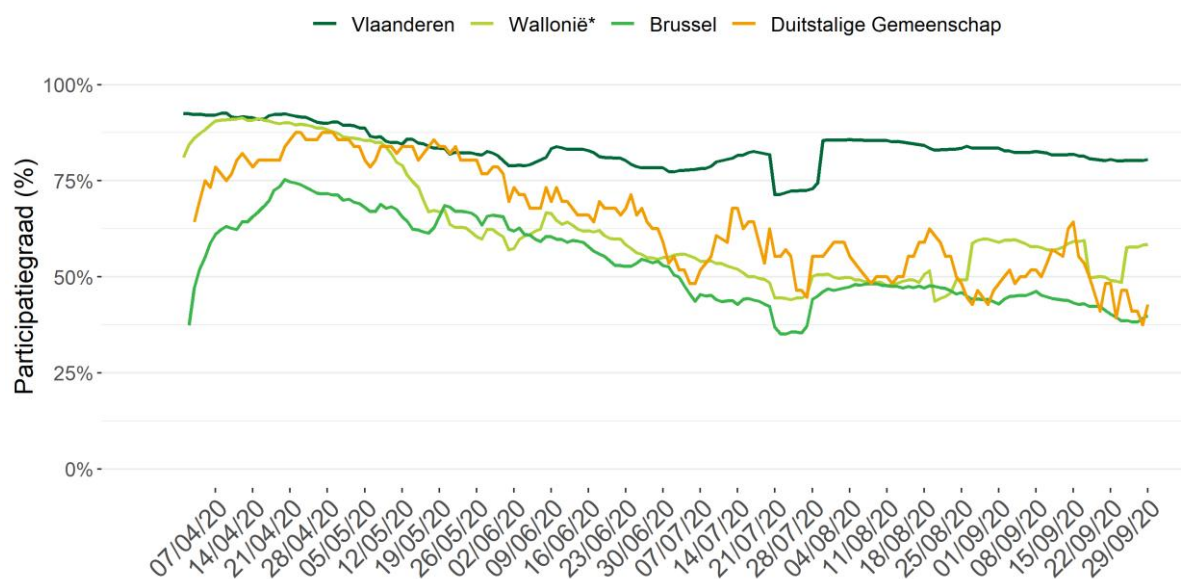
De aanpak voor het verzamelen van gegevens over patiënten besmet met COVID-19 in WZC verschilt per gewest/gemeenschap. Zowel Vlaanderen als Wallonië bezorgen de door hen verzamelde gegevens dagelijks aan Sciensano. Anderzijds krijgt Sciensano via een eigen online gegevensverzameling gegevens van Brusselse en Duitstalige WZC.

Op dit moment ontbreken er nog gegevens, waardoor de hieronder gepresenteerde resultaten als voorlopig beschouwd moeten worden en met terugwerkende kracht kunnen worden gecorrigeerd. De gegevens worden per gewest weergegeven. Gezien de Duitstalige gemeenschap beschikt over een eigen aanpak en beleid, worden de gegevens van de 8 Duitstalige woonzorgcentra apart weergegeven. De cijfers voor de Vlaamse WZC kunnen ook op volgende website geraadpleegd worden: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/cijfers-covid-19>.

Een kanttekening is weliswaar dat de hier gepresenteerde cijfers met voorzichtigheid geïnterpreteerd moeten worden, gezien de schommelingen in de participatiegraad en de verschillen in het totale aantal WZC tussen de gewesten. In Brussel is het aantal deelnemende WZC lager, wat een vertekend effect op deze cijfers kan hebben. Dit effect is ook waar te nemen voor de Duitstalige WZC.

¹ Deze cijfers werden aangepast volgens de meest recente informatie. Een aantal fusies werden in rekening gebracht. Dit is het aantal WZC exclusief het aantal assistentiewoningen die niet aangesloten zijn bij een WZC.

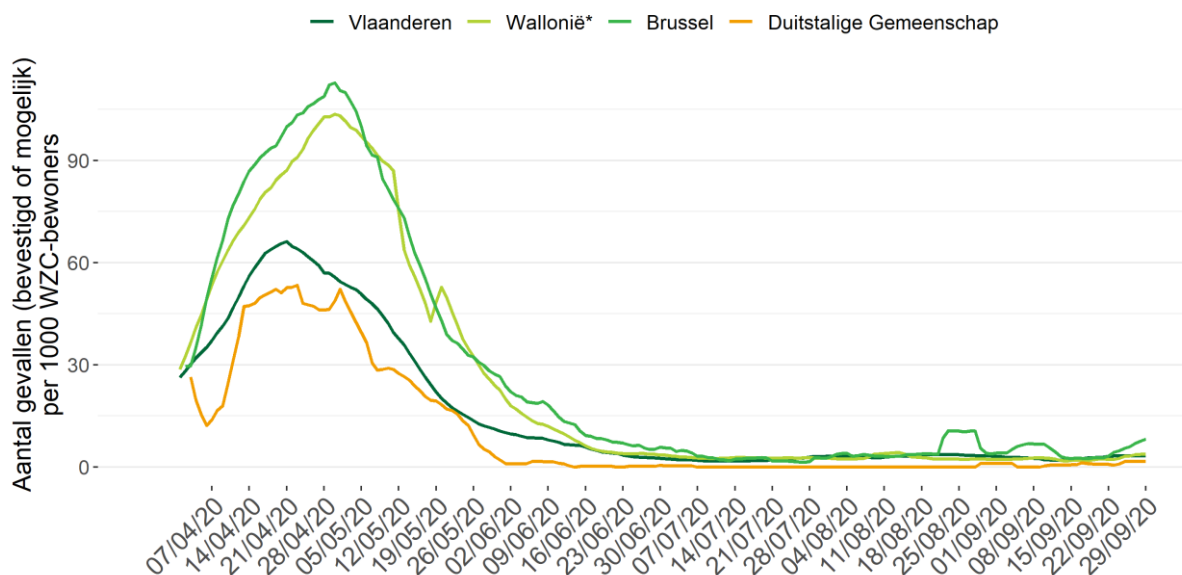
Participatiegraad (%) van de Belgische woonzorgcentra aan de surveillance COVID-19
(7-daags gemiddelde per gewest/gemeenschap, april-september 2020)

*Exclusief Duitstalige woonzorgcentra

Bovenstaande grafiek geeft de dagelijkse participatie (7-daags gemiddelde) weer. Er werd aan de woonzorgcentra meegedeeld dat in het weekend en op feestdagen enkel wijzigingen in de gegevens doorgegeven moeten worden. Echter op 21 juli, de nationale feestdag, was er een uitzonderlijk lage participatie, wat (in combinatie met het verlengd weekend) de daling in het 7-daags gemiddelde in de grafiek kan verklaren. Dit heeft mogelijk ook een invloed op de volgende grafieken. De afgelopen week (dinsdag tot en met maandag) registreerde 94% van de Vlaamse, 96% van de Waalse, 88% van de Brusselse en 100% van Duitstalige WZC minstens éénmaal hun gegevens.

Prevalentie van mogelijke en bevestigde COVID-19-infecties in Belgische WZC per 1000 bewoners per dag (7-daags gemiddelde per gewest/gemeenschap, april-september 2020)

*Exclusief Duitstalige woonzorgcentra

Noot: Deze grafiek geeft niet alleen de bevestigde COVID-19-gevallen weer, maar ook de mogelijke COVID-19-gevallen (cfr. [de gevalsdefinitie](#)). Men kan niet uitsluiten dat andere respiratoire infecties als COVID-19 worden gerapporteerd.

In bovenstaande grafiek wordt de prevalentie weergegeven van mogelijke of bevestigde COVID-19-infecties in WZC per 1 000 bewoners, per dag en per gewest/gemeenschap. Indien er in een bepaald gewest/gemeenschap uitbraken zijn, dan wordt dit weerspiegeld in de grafiek hierboven. In bovenstaande grafiek, alsook in de volgende grafieken, merken we op 12 en 13 mei een daling in de gerapporteerde gegevens van Wallonië. Mogelijk is dit te wijten aan het feit dat zij op 12 mei overgeschakeld zijn op het gebruik van een nieuwe tool voor de dataregistratie. De data van 12 en 13 mei voor Wallonië moeten dus als onvolledig beschouwd worden.

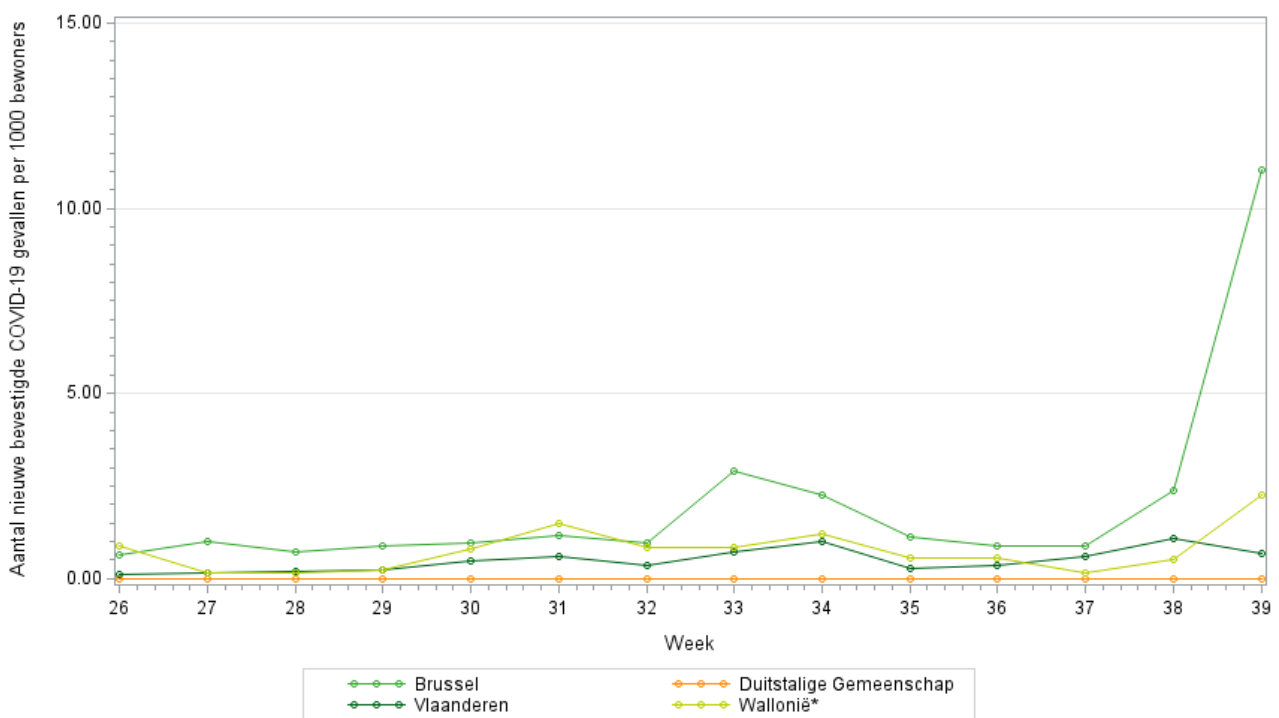
Het aantal bewoners met een mogelijke of bevestigde COVID-19-infectie in de WZC bereikte een piek op 21 april in Vlaanderen (67/1 000). In Wallonië, Brussel en de Duitstalige WZC werd deze piek later bereikt, respectievelijk op 25 april (109/1 000), 29 april (122/1 000) en 30 april (69/1 000). Nadien zien we een daling in alle gewesten/gemeenschappen, die vanaf 16 juni stagneert. Sinds eind juni is er geen daling meer zichtbaar, maar fluctueren deze cijfers in alle regio's.

In het weekend van 22 en 23 augustus is een stijging in de prevalentie te zien in Brussel. In dit weekend namen weinig woonzorgcentra en voornamelijk woonzorgcentra met een hoge prevalentie (uitbraak) deel, wat de stijging in het 7-daags gemiddelde in de grafiek kan verklaren.

Op 29 september is het aantal bewoners met een mogelijke of bevestigde COVID-19 infectie in WZC 4/1 000 in Vlaanderen, 2/1 000 in Wallonië, 10/1 000 in Brussel en 0/1 000 in de Duitstalige gemeenschap.

Sinds begin april worden de bewoners van WZC getest op COVID-19. In april werden ook bewoners die asymptomatisch zijn, getest in een exhaustieve teststrategie, wat van invloed kan zijn op deze getallen. Meer informatie over deze teststrategie kan teruggevonden worden in het wetenschappelijk artikel van [Hoxha et al. \(2020\)](#)². Bovendien werden de WZC niet gelijktijdig getest en was er een verschillende teststrategie per gewest. Dit kan het tijdsverschil in de piek van de prevalentie tussen de gewesten mogelijk verklaren.

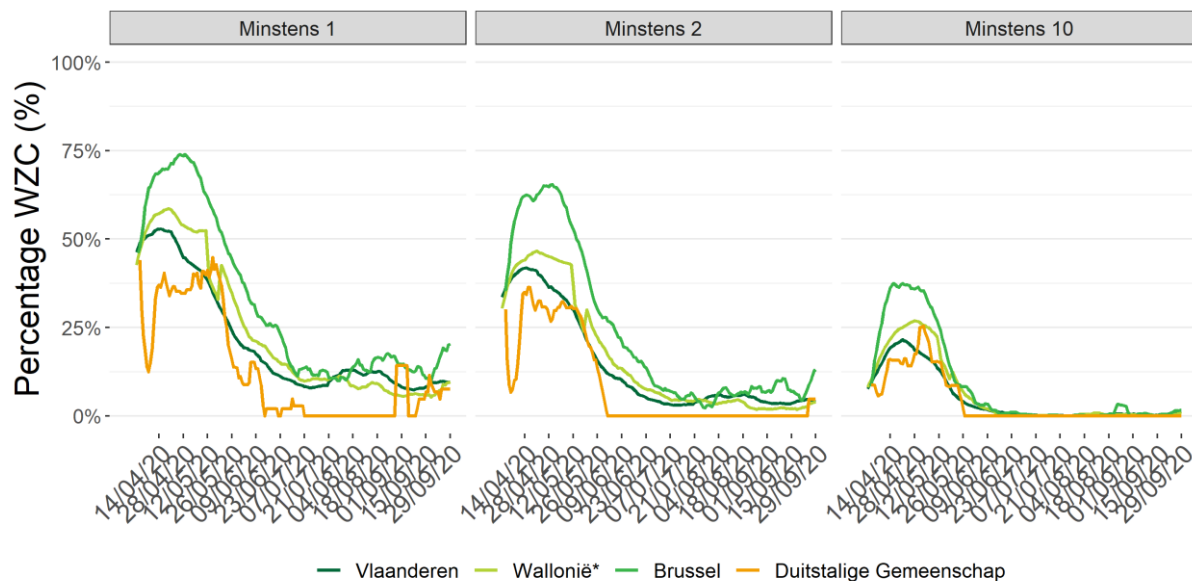
Incidentie per week van bevestigde COVID-19-infecties in Belgische WZC per 1 000 bewoners (per gewest/gemeenschap, 23 juni – 28 september 2020)

In bovenstaande grafiek wordt de incidentie per week (van dinsdag tot en met maandag) weergegeven van **bevestigde** COVID-19 infecties in WZC per 1 000 bewoners, per gewest/gemeenschap. Dit betekent dat de som van het aantal nieuwe bevestigde gevallen eenmaal per week op de grafiek weergegeven wordt. In de grafiek wordt er ingezoomd op de laatste 14 weken om veranderingen te kunnen waarnemen, ondanks dat de incidentie laag blijft. In Brussel is er een duidelijke stijging te zien in het aantal nieuwe bevestigde COVID-19 gevallen. Deze stijging is grotendeels te verklaren door een toename in het aantal nieuwe gevallen in een beperkt aantal woonzorgcentra. Dit wordt in samenwerking met de bevoegde instanties nauwgezet opgevolgd.

² [https://www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099\(20\)30560-0/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/laninf/article/PIIS1473-3099(20)30560-0/fulltext)

Percentage van WZC met minstens 1, minstens 2 of minstens 10 bevestigde of mogelijke COVID-19-geval(len) (7-daags gemiddelde per gewest/gemeenschap, april-september 2020)

*Exclusief Duitstalige woonzorgcentra

Noot: Deze grafiek geeft niet alleen de bevestigde COVID-19-gevallen weer, maar ook de mogelijke COVID-19-gevallen (cfr. [de gevalsdefinitie](#)). Men kan niet uitsluiten dat andere respiratoire infecties als COVID-19 worden gerapporteerd.

Sinds begin april was een sterke stijging te zien in het percentage deelnemende WZC met (mogelijke of bevestigde) gevallen van COVID-19. Deze stijging hield aan tot eind april, waarna een dalende trend in alle gewesten waar te nemen is. Sinds eind juni is er geen daling meer zichtbaar in de grafiek met minstens 1 en 2 mogelijke of bevestigde COVID-19 gevallen. Slechts 7% van de deelnemende Vlaamse, 3% van de Brusselse, 10% van de Waalse en 12% van de Duitstalige WZC meldde geen enkel geval sinds het begin van de registratie. In het weekend van 22 en 23 augustus is een stijging in het percentage woonzorgcentra met minstens 1, 2 en 10 (mogelijke of bevestigde) COVID-19 gevallen te zien in Brussel. In het weekend van 29 en 30 augustus is een gelijkaardige stijging te zien in de Duitstalige gemeenschap. In deze weekenden namen weinig woonzorgcentra en voornamelijk woonzorgcentra met een hoge prevalentie (uitbraak) deel, wat de stijging in deze grafieken kan verklaren. Ten opzichte van week 38 is er in week 39 een stijging te zien in het percentage woonzorgcentra met minstens 1 en 2 (mogelijke of bevestigde) COVID-19 gevallen in Brussel.